

Анотація навчальної дисципліни
Цикл дисциплін професійної та практичної підготовки
«Белігеративні трансформації ландшафтів»

I. Основна мета засвоєння курсу полягає у формуванні у студентів комплексу знань і необхідних практичних навичок в області військової екології.

II. Місце навчальної дисципліни у програмі підготовки фахівців даного напрямку підготовки (спеціальності). Дисципліна «Белігеративні трансформації ландшафтів» дозволяє набути студентам додаткових фахових компетенцій при опануванні циклу дисциплін поглибленої фахової підготовки і тісно пов'язана з дисциплінами фундаментальної природничо-наукової та професійної підготовки.

Завдання дисципліни полягає у формуванні комплексу знань в області військової діяльності та екології, вивченні основних розділів військової діяльності та екології: предмету і завдань навчальної дисципліни, основних напрямків розвитку сучасних збройних сил України, їх стану, екологічних аспектів діяльності сухопутних збройних сил в мирний час, екологічних аспектів діяльності збройних сил в період виїздів на навчальні полігони, маневри, екологічних аспектів діяльності військово-повітряних, військово-морських сил, їх впливу на довкілля, впливу збройних сил на довкілля в бойових умовах, наслідків застосування ядерної зброї, екологічних аспектів локальних військових конфліктів і аварій на ядерних об'єктах.

III. Основні результати навчання та компетенції, які вони формують.

Компетенції:

1. Здатність до опанування міжнародного та вітчизняного досвіду вирішення регіональних та транскордонних екологічних проблем.

2. Здатність до участі в управлінні природоохоронними діями та/або екологічними проектами.

Результати навчання:

1. Уміння формувати запити та визначати дії, що забезпечують виконання норм і вимог екологічного законодавства.

2. Уміння пояснювати соціальні, економічні та політичні наслідки впровадження екологічних проектів.

3. Уміння формувати ефективні комунікаційні стратегії з метою донесення ідей, проблем, рішень та власного досвіду в сфері екології.

IV. Короткий зміст дисципліни.

Тема 1. Предмет і завдання навчальної дисципліни. Розвиток різних типів зброї та її впливу на навколишнє середовище в історичному контексті.

Тема 2. Сучасні збройні сили, їх стан та основні напрямки розвитку. Екологічні проблеми військово-промислового комплексу. Екологічні аспекти діяльності сухопутних збройних сил, військово-повітряних сил. Військово-морські сили. Військова космічна діяльність.

Тема 3. Збройні сили та їх вплив на довкілля в бойових умовах (перша і друга Світові війни, В'єтнам, Перська затока, Чечня, Югославія, Грузія, Україна, Сирія). Екологічні наслідки застосування вогнепальної, ядерної, біологічної та хімічної зброї.

Тема 4. Охорона атмосферного повітря в процесі військової діяльності. Шляхи потрапляння забруднюючих речовин у атмосферу в процесі військової діяльності. Особливості забруднення повітря військовими об'єктами.

Тема 5. Охорона гідросфери в процесі військової діяльності. Шляхи потрапляння забруднюючих речовин у гідросферу в процесі військової діяльності. Особливості забруднення водних джерел військовими об'єктами та нормування їх викидів у природне середовище. Заходи запобігання забрудненню водних джерел у місцях розташування військових частин. Охорона природного середовища на базах (складах) пально-мастильних матеріалів (ПММ). Види каналізацій на складах ПММ. Основні планові роботи резервуарів на складах ПММ.

Тема 6. Охорона літосфери в процесі військової діяльності. Ведення контролю за хімічним складом ґрунту та шляхи потрапляння забруднюючих речовин в літосферу. Шляхи

потрапляння забруднюючих речовин у літосферу в містах розташування військ. Ґрунтовий моніторинг його наукові цілі, та методи дослідження. Виявлення забруднених земель при військовій діяльності. Основні завдання по виявленню забруднених земель. Оцінка рівня забруднення.

Тема 7. Принципи раціонального користування природними ресурсами в місцях розташування військ. Економічні основи раціонального використання природних ресурсів в Збройних Силах України. Принципи раціонального природокористування. Природоохоронні заходи у ході проведення військових навчань та на спеціальних роботах. Обов'язки посадових осіб військової частини щодо охорони довкілля.

V. Назва кафедри та викладацький склад, який буде забезпечувати викладання курсу. Кафедра екології факультету природничо-географічної освіти та екології: доцент Компанець Е.В.

VI. Обсяги навчального навантаження та терміни викладання курсу.

На вивчення дисципліни відводиться 90 години (3 кредити ЄКТС), з яких: лекційних – 12 год., практичних – 12 год., самостійної роботи студентів – 66 год.

VII. Основні інформаційні джерела до вивчення дисципліни.

Вінклер І.А., Тевтуль Я.Ю. Екологічні аспекти військової діяльності: Навчальний посібник.- Чернівці: Рута, 2005. – 74 с.

Екологічна безпека військ: підруч. для курсантів вищ. військ. навч. закладів /М.С. Підлісна, І.Г. Мазор, Б.А. Катеринчук та ін. – К.: Міністерство оборони України, 1998. – 130с.

Гаца О.О., Демидов М.Д. Світ без війни. - К.: Співзвучність, 2000. - 148 с.

Основи екологічної безпеки військ. Словник-довідник. / С.В. Мінка, І.І. Попов, А.З. Гризунов. – Х.: ХВУ, 2001. – 298 с.

Плахотнік О.В., Шваб В.К. Основи загальної та військової екології: Навч. посібн. – К.: ТОВ "Інфодрук" , 2010. – 235 с.

VIII. Система оцінювання:

Поточний контроль: оцінювання виконання завдань на практичних заняттях, оцінювання модульної контрольної роботи, виконання самостійної роботи.

Підсумковий контроль: залік у III семестрі.